

SUNU KAREKODU

4. ÜNİTE

ÜNİTE KAREKODU

OKUMAYA YARDIMCI ESASLAR

Ünite Konuları

4.1. OSMANLI TÜRKÇESİNDE KEF HARFİNİN OKUNUŞU
4.2. ÜNSÜZLERİN OKUNUŞUNDA KALINLIK VE İNCELİK
4.3. EKLERİN OKUNUŞU
4.4. ARAPÇA VE FARSÇA ASILLI TÜRKÇELEŞMİŞ KELİMELERİN OKUNUŞU

Bu ünitede

- kef harfinin karşıladığı sesleri,
- Osmanlı Türkçesinde kalın ve ince karşılığı olan ünsüzleri,
- Osmanlı Türkçesi alfabesinde yazımı klişeleşmiş olan ve yazımında okutucu harf kullanılmayan ekleri,
- Arapça ve Farsça asıllı Türkçeleşmiş kelimeleri okumayı,
- Türkçe asıllı kelimelerde kullanılmayan harfleri

öğreneceksiniz.

Anahtar Kavramlar: kef harfi, gef harfi, nef harfi (nazal n), kalın karşılığı olan ünsüz, ince karşılığı olan ünsüz, yazımı klişeleşmiş ek, Arapça asıllı kelime, Farsça asıllı kelime, Arapça yapılı tamlama, Farsça yapılı tamlama.

61

4. ÜNİTE

OKUMAYA YARDIMCI ESASLAR

"Türkçe; Türklerin ana vatanında sahip olamadığı güce, Anadolu'da ve daha batıdaki Osmanlı topraklarında kavuşmuştu. Türkistan'da yalnız Türkler, Türkçe konuşuyordu. Osmanlı sahasında ise Türkçe, bütün kavimlerin ortak lisanı olmuştu. Sonradan "Osmanlıca" olarak adlandırılan dil, esasen Türkçenin ulus üstü kapsayıcı bir medeniyet kavrayışının somutlaşmasıydı."

D. MEHMET DOĞAN

4.1. OSMANLI TÜRKÇESİNDE KEF HARFİNİN OKUNUŞU

• Kef harfinin "k, g, ğ, n, v, y" seslerine karşılık geldiğini kavrama.

Osmanlı Türkçesinde kef (ك), gef (گ) ve nef (ڭ) harfleri genellikle ayırt edici işaretleri kullanılmadan gösterilir. Kef harfi "k" sesini, gef harfi "g" veya "ğ" seslerini, nef ise genizden söylenen "n" sesini okutur.

4.2. ÜNSÜZLERİN OKUNUŞUNDA KALINLIK VE İNCELİK

• Osmanlı Türkçesinde kalın ve ince karşılığı olan ünsüzleri okuma.

Osmanlı Türkçesi alfabesinde "te, dal, sin, kef, gef, he" harfleri çoğunlukla ince ünlülerle; "tı (t-d), sad, gayın, kaf, hı" harfleri ise çoğunlukla kalın ünlülerle birlikte okunur. Bu kural, özellikle Türkçe ve Batı kökenli kelimelerin doğru okunması açısından çok önemlidir.

4.3. EKLERİN OKUNUŞU

• Osmanlı Türkçesi alfabesiyle yazılmış ekleri okuma.

Osmanlı Türkçesinde bazı yapım ve çekim ekleri kalıplaşmıştır. Bu ekler yazılırken okutucu harfler gösterilmeyebilir veya ses uyumları dikkate alınmaz; ayrıca art arda gelen bazı eklerde ünlüler genellikle yazılmaz. Kalıplaşmış ekleri tanımak, okumayı kolaylaştırır.

4.4. ARAPÇA VE FARSÇA ASILLI TÜRKÇELEŞMİŞ KELİMELERİN OKUNUŞU

- Arapça ve Farsça asıllı Türkçeleşmiş kelime örneklerini okuma.
- Türkçe asıllı kelimelerde kullanılmayan harfleri tanıma.

Arapça ve Farsçadan geçen kelimeler, Osmanlı Türkçesinde asıl şekillerini korur ancak bu kelimeler Türkçedeki ses ve söyleyiş özelliklerine göre telaffuz edilir.

“ث، ح، ذ، ض, ظ, ع” harfleri sadece Arapça kökenli kelimelerde bulunur.

Osmanlı Türkçesinde Arapça ve Farsça tamlamalar da sıkça kullanılır, bu tür tamlamalar günümüz Türkçesine aktarılırken sondan başa doğru bir sıra takip edilir.

